

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 242/08-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. augusta 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 v spojení s čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami Špeciálneho súdu v Pezinku sp. zn. PK 2 Tš 9/2005 z 3. mája 2006, sp. zn. PK 2 Tš 17/2005 zo 17. septembra 2007 a sp. zn. PK 2 Tš 29/2006 z 28. apríla 2008, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Toš 33/20006 zo 7. decembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 5. septembra 2007 doručené podanie J. K., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 v spojení s čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkami Špeciálneho súdu v Pezinku (ďalej len „špeciálny súd“) sp. zn. PK 2 Tš 9/2005 z 3. mája 2006, sp. zn. PK 2 Tš 17/2005 zo 17. septembra 2007 a sp. zn. PK 2 Tš 29/2006 z 28. apríla 2008, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Toš 33/2006 zo 7. decembra 2006.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že podaním obžaloby 21. júla 2005 začalo špeciálnym súdom konanie v trestnej veci sťažovateľa vedené pod sp. zn. PK 2 Tš 9/2005. Podanú obžalobu špeciálny súd podľa sťažovateľa *«účelovo „rozdelil“ na 4 časti»*.

V konaní vedenom pod sp. zn. PK 2 Tš 9/2005 špeciálny súd sťažovateľa rozsudkom z 3. mája 2006 *„uznal vinným“* a odsúdil ho na trest odňatia slobody na doživotie. Uvedený rozsudok špeciálneho súdu sa stal právoplatným 7. decembra 2006, keď bolo rozsudkom špeciálneho senátu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Toš 33/2006 zamietnuté odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné.

Sťažovateľ podal 5. februára 2007 proti uvedeným rozhodnutiam špeciálneho súdu a najvyššieho súdu sťažnosť ústavnému súdu. Ústavný súd o nej rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 218/07-9 z 31. októbra 2007 doručeným mu 21. januára 2008, ktorým bola jeho sťažnosť odmietnutá, pretože *„si nepodal v tejto veci aj dovolanie“*.

V trestnej veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. PK 2 Tš 17/2005 rozhodol špeciálny súd rozsudkom zo 17. septembra 2007, ktorý sťažovateľ napadol odvolaním, v ktorom okrem iného namietal aj *„legitimitu špeciálneho súdu v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru“*. Vzhľadom na to, že sťažovateľovi bolo rozhodnutie ústavného súdu z 31. októbra 2007 doručené až 21. januára 2008, tento už *«v lehote dvoch mesiacov ani nemohol v tomto smere tento rozsudok špec. súdu na ÚS SR namietat', alebo napadnúť tak ako mi to ÚS SR vo svojom rozhodnutí „odporučil“»*.

V trestnej veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. PK 2 Tš 29/2006 sťažovateľ proti rozsudku špeciálneho súdu z 28. apríla 2008 podal odvolanie, v ktorom taktiež namietal legitimitu a zákonnosť špeciálneho súdu.

Konanie v trestnej veci sťažovateľa vedené pod sp. zn. PK 2 Tš 11/2005 sa podľa neho „ešte ani nezačalo“.

Sťažovateľ následne v sťažnosti poukázal na v ústave zakotvený princíp, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 ústavy), ktorý *„je nenahraditeľnou podmienkou riadneho výkonu súdnej moci, lebo dotvára a upevňuje sudcovskú nezávislosť a predstavuje pre každého účastníka konania rovnakú záruku, že na rozhodnutie jeho veci sú povolané súdy a sudcovia podľa vopred určených zásad, t. j. procesných pravidiel tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený pre rôzne dôvody a rozličné účely výber súdu a sudcov na konkrétny prípad...“*.

Tento princíp je *«namierený proti tzv. „kabinetnej justícii“ a proti možnosti zmanipulovania justície pridelovaním určitých vecí určitým sudcom»*. Následne poukázal na skutočnosť, že ústava nepozná pojem špeciálny súd, špeciálny sudca a ani špeciálny senát najvyššieho súdu.

Špeciálny súd podľa sťažovateľa nie je nezávislým a nestranným súdom, tak ako to má na mysli ústava a v čl. 6 ods. 1 dohovor, pretože už samotní špeciálni sudcovia *«sú prepojení a úplne závislí od policajných zložiek štátu ako je Národný bezpečnostný úrad, práve ktorý týmto sudcom „udeľuje“ previerky iba na základe neoverených správ zo Slovenskej informačnej služby, vojenskej kontrarozvedky a policajnej operatívy.*

Ďalej títo sudcovia v porovnaní s inými sudcami na Slovensku, hojne požívajú osobitné výhody, vysoké platy, ochranu a iné štedré výhody, čím takto vzniká veľmi nebezpečná a rafinovaná korupcia priamo od štátu za ktorou stoja konkrétni politici. (D. L. a V. P.)...».

Podľa sťažovateľa neexistujú žiadne účinné garancie, ktoré by mohli zabrániť zneužitiu špeciálneho súdu, pretože je to súd „závislý od výkonnej, politickej a zákonodarnej moci“, preto nemôže „občanov súdiť spravodlivo, nezávisle a nestranne“.

Rovnako „špeciálne senáty“ najvyššieho súdu (sťažovateľ mal na mysli senáty najvyššieho súdu rozhodujúce o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam špeciálneho súdu) «sú v rozpore s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj Ústavy SR naviac v konečnom dôsledku nie „zákon“, ale „rozvrh práce súdu“, t. j. vnútorná norma tohto súdu určuje, ktorý konkrétny sudca bude vec rozhodovať a to pridelením veci predsedovi tohto súdu podľa hľadísk, ktoré si sám zvolí.

Problematické z hľadiska čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale aj Ústavy SR sú práve zmeny rozvrhu práce, ktoré za týchto okolností v sebe skrývajú možnosti zneužitia...».

Cieľom sťažnosti sťažovateľa je dosiahnuť „spravodlivé konanie pred súdom, ktorý je naozaj nezávislý a nestranný“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd „v zmysle čl. 127 ods. 2 Ústavy SR zrušil rozsudky špec. súdu zo dní:

3. 5. 2006, č. k.: PK 2 Tš 9/2005

17. 9. 2007, č. k.: PK 2 Tš 17/2005

28. 4. 2008, č. k.: PK 2 Tš 29/2006

ako aj rozsudok špec. senátu NS SR zo dňa 7. 12. 2006, č. k.: 2 Toš 33/2006

lebo uvedenými rozhodnutiami boli porušené moje práva v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru ako aj Ústavy SR a aby vrátil vec na nové prejednanie a konanie a aby zakázal ďalšie porušovanie mojich práv“.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný

súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy všeobecné súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podstatou sťažovateľovej sťažnosti je namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože jeho veci boli prerokované a rozhodnuté súdmi, ktoré podľa neho nespĺňali podmienky nezávislého a nestranného súdu (špeciálnym súdom a „špeciálnymi senátmi“ najvyššieho súdu). Vzhľadom na uvedené sťažovateľ požiadal o zrušenie rozsudkov špeciálneho súdu sp. zn. PK 2 Tš 9/2005 z 3. mája 2006, sp. zn. PK 2 Tš 17/2005 zo 17. septembra 2007 a sp. zn. PK 2 Tš 29/2006 z 28. apríla 2008, ako aj rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 Toš 33/20006 zo 7. decembra 2006.

II.A K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom špeciálneho súdu sp. zn. PK 2 Tš 9/2005 z 3. mája 2006 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Toš 33/20006 zo 7. decembra 2006

Podľa zistenia ústavného súdu identické námietky sťažovateľa týkajúce sa porušenia označených práv rozsudkom špeciálneho súdu sp. zn. PK 2 Tš 9/2005 z 3. mája 2006 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Toš 33/20006 zo 7. decembra 2006 už ústavný súd preskúmal v rámci konania vedeného pod sp. zn. I. ÚS 218/07, v ktorom o nich rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 218/07-9 z 31. októbra 2007 tak, že sťažnosť sťažovateľa odmietol.

Podľa § 24 zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak

- a) sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené,
- b) ústavný súd v tej istej veci koná,
- c) navrhovateľ sa ním domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu.

Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto časti sa sťažnosť sťažovateľa týka veci, o ktorej už ústavný súd rozhodol, ústavný súd ju v tejto časti podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú.

II.B K namietanému porušeniu označených práv rozsudkami špeciálneho súdu sp. zn. PK 2 Tš 17/2005 zo 17. septembra 2007 a sp. zn. PK 2 Tš 29/2006 z 28. apríla 2008

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Podľa § 564 ods. 3 prvej vety zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na okresný súd pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie okresný súd podľa doterajších predpisov.

Podľa § 245 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie, o ktorom v prípade rozsudku špeciálneho súdu podľa § 252 tohto zákona v spojení s § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozhoduje najvyšší súd.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ má možnosť účinným spôsobom namietať porušenie svojich práv pred najvyšším súdom, v ktorého právomoci je aj náprava prípadných procesných pochybení, a preto ústavný súd jeho sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.C Záver

Ústavný súd v závere vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa týkajúcej sa ústavnosti a zákonnosti špeciálneho súdu uvádza, že pri svojom rozhodovaní vychádza z prezumpcie ústavnosti zákonov (v tejto súvislosti aj zákona č. 458/2003 Z. z. o zriadení Špeciálneho súdu a Úradu špeciálnej prokuratúry a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení). To znamená, že v rámci konania o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy nemôže skúmať ústavnosť zákonov ani ich častí, ale musí vychádzať z prezumpcie ústavnosti zákonov Slovenskej republiky, ktorými bola zriadená sústava súdov Slovenskej republiky a určená ich vecná i miestna príslušnosť. Z uvedeného teda vyplýva, že v konaní podľa čl. 127 ústavy možno námietky sťažovateľa spochybňujúce legitimitu a zákonnosť špeciálneho súdu považovať za irelevantné.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol pri predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2008